Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Maatalouden rakennetuki varsinaissuomalaisin silmin

Antti Jaatinen, yksikön päällikkö
Varsinais-Suomen ELY-keskus, maaseutuyksikkö

Eduskunnan tarkastusvaliokunnalle | 5.11.2024

Rahoituskauden investointituesta 80 % 150 maatilalle Varsinais-Suomessa (2015 – 2021). Investointitukea kaikkiaan 710 hakijalle. Eniten tukea saanut maatila ensimmäisenä.
Vuonna 2021 Varsinais-Suomessa 4 687 maatilaa.

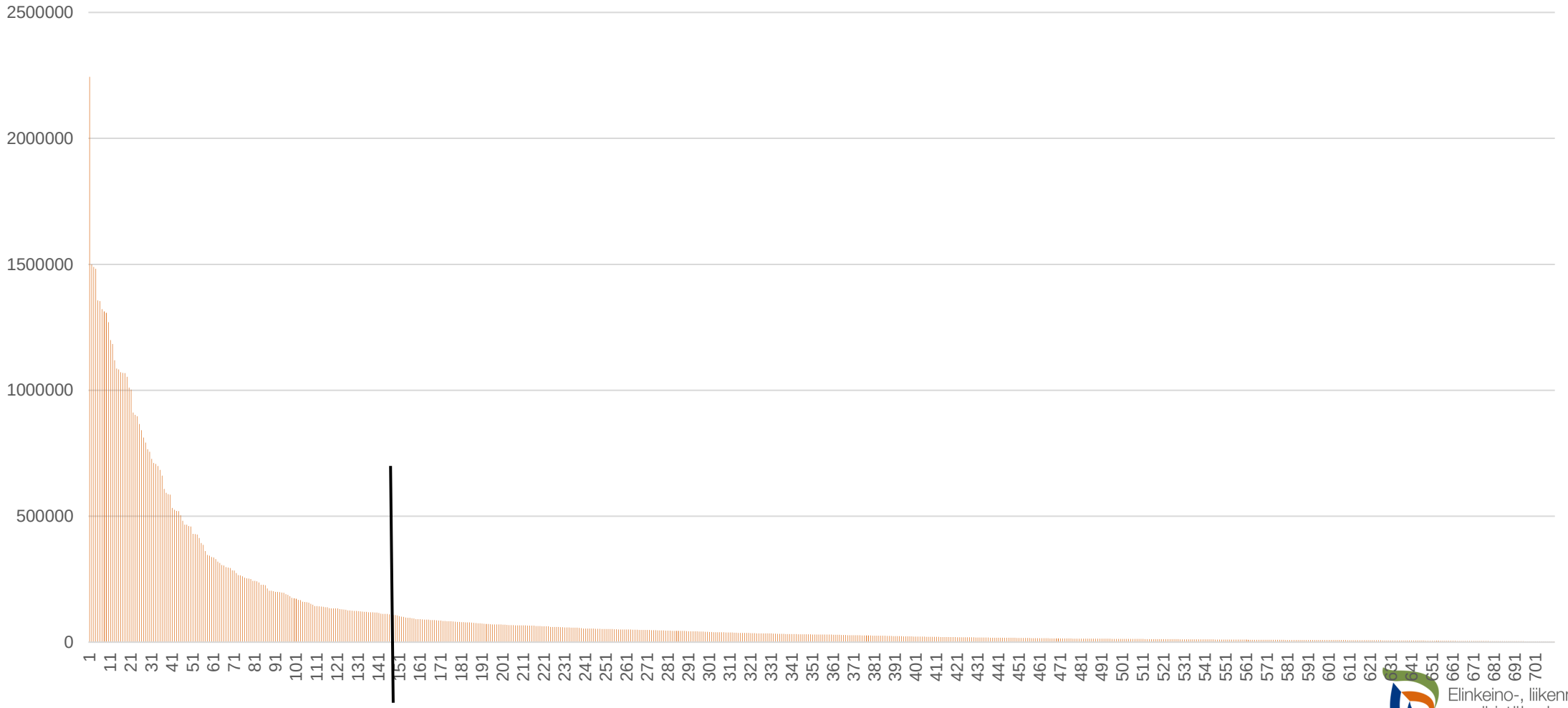

Varsinais-Suomen ELY-keskus, maaseutupalvelut, Antti Jaatinen (2021)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Maatalouden rakennetuki varsinaissuomalaisin silmin

- Rakennetukijärjestelmän perinne (tuotannollinen investointi = lypsykarjanavetta) näkyy tukitekniikan kankeutena varsinaissuomelle tärkeiden investointien rahoitukseen (sikatalous, siipikarjatalous, kasvihuonetuotanto, avomaan puutarhatalous)
- Kapean kärjen rakennekehitys tapahtuisi ilman tukeakin (esimerkkinä kananmunantuotannon keskittyminen suuriin yksiköihin).
- Investointituki vaikuttaa vain, jos poikkeamme luontaisesta kilpailutilanteesta: levennetään maatilojen kehittyvää kärkijoukkoa suurimpia investointeja rajoittamalla, karsitaan ja valitaan rahoitettavia kohteita sekä suositaan uusinta teknologiaa ja parhaita ratkaisuja
- Kehittyvillä tiloilla on esimerkkivaikutusta mutta myös kilpailuvaikutusta
- Mitä kehityksen terävä kärki ennustaa maatilarakenteesta 2030- tai 2040-luvuilla ja haluammeko vaikuttaa tähän ennusteeseen?

Onko ajattelussamme valuvikoja? (kärjistyksiä)

- Haluamme olla mukana tuottamassa suurimpia investointeja lainsäätäjänä, virastona, virkamiehenä, suunnittelijana, pankinjohtajana, lupakäsittelijänä, rakennusyrittäjänä, tuottajana:
  - Teillehän nousee sinne maakuntaanne Suomen suurin tuotantolaitos?
  - Tiedän, MINÄ olen ollut sitä edistämässä (ja tekemässä historiaa)!
- Seuraava lajissaan maan suurin hanke syntyy paperilla => huomataan, että investointituen katto tulee vastaan => karvalakkilähetystö => muuttuvatko säädökset?
- Tärkeimmät ohjauskeinot, tukikatto ja valintakriteerit, koetaan ongelmaksi ja karsintatilanteessa järjestetään lisää rahaa, **jotta kukaan ei jäisi ilman**.

Verkostot ovat tärkeitä

- Rakennetuki postinumero-alueittain 2015 - 2020
- Laitilassa vahvat verkostot mm. vihannestuotannossa
- Kemiönsaari, Parainen: puuttuvatko kielirajan ylittävät verkostot?
- Jalostavan ruokateollisuuden verkostot
- Kehittämishankkeiden merkitys verkostojen luojana

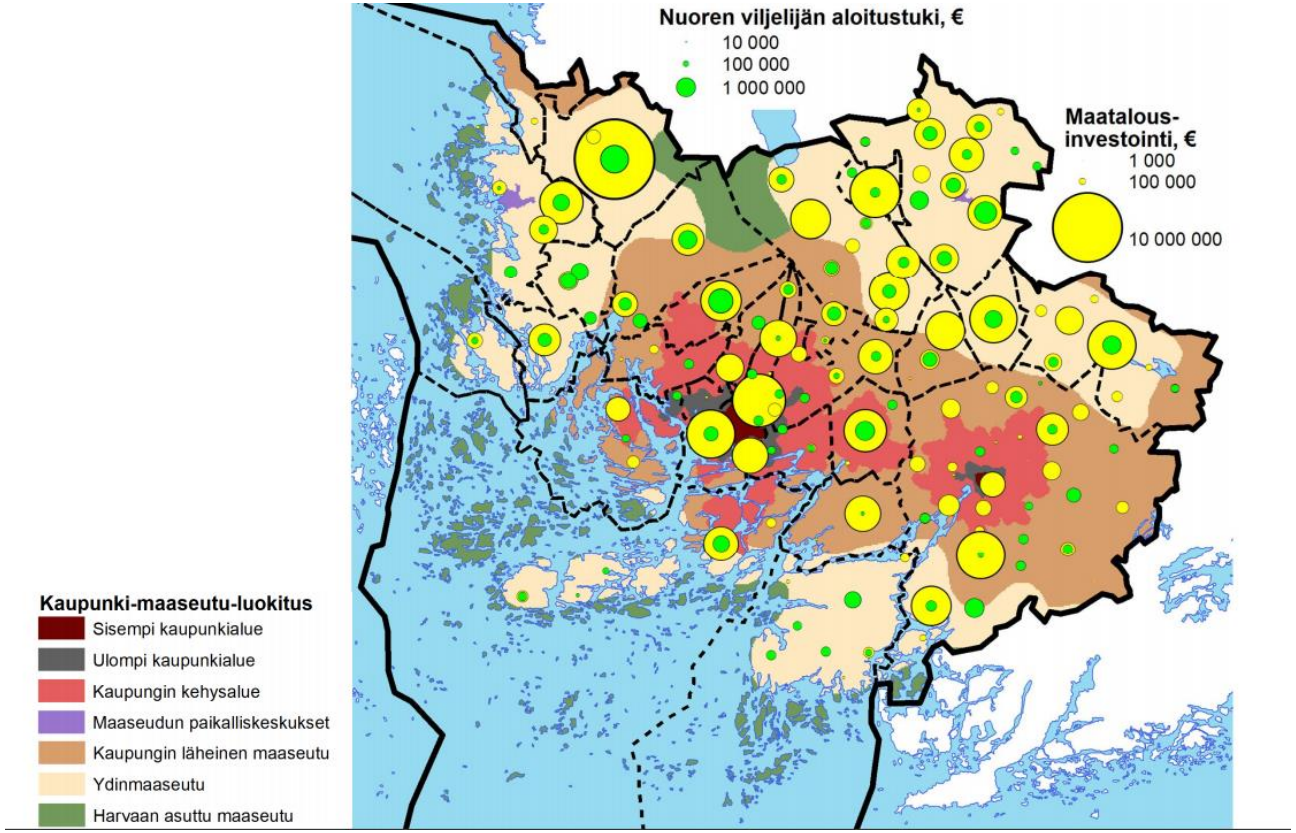

Kartta: Pasi Saukkonen, Irene Kuhmonen 2020

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus